

dané nemovitosti, nebylo v přihlášce vyhověno požadavku ohledně předložení dokladu o zjištěné čisté hodnotě nemovitosti. Tento doklad předložen nebyl. Vzhledem k tomu (§§ 210 a 214 ex. ř.) nebylo lze ani dávku z majetku z nejvyššího podání přikázati a vytýká rekurentka její nepřířčení neprávem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. prosince 1925, č. j. R I 975/25.

Odpovědný redaktor není sprostěn povinnosti uveřejniti opravu podle §u 19 zákona o tisku, připouští-li oprava též některé skutečnosti v článku uvedené a neopravuje jich; jestliže jsou tyto skutečnosti, článku i opravě společné, uvedeny v článku v souvislosti se skutečnostmi i v opravě opravenými. Skutečnostmi jsou nejen události zevního života, ale i duševní děje.

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací, po veřejném líčení o zmateční stížnosti vznesené generální prokuraturou k zachování zákona, že byl porušen zákon v ustanovení §u 19 zákona o tisku rozsudkem okresního soudu v X. ze dne 27. dubna 1925, jímž byl obžalovaný J. K. podle § 259 č. 3. tr. ř. sprostěn obžaloby vznesené naň soukromým obžalobcem V. W. pro přešupek ve smyslu §u 21 zákona o tisku, a rozsudkem krajského soudu jako soudu odvolacího v X. ze dne 2. června 1925 č. j. To 218/25-4, jímž bylo odvolání soukromého žalobce z onoho rozsudku zamítnuto.

Důvody: Rozsudkem ze dne 27. dubna 1925 sprostil okresní soud v X. J. K. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. obžaloby pro přešupek §u 21 zákona o tisku, protože prý obviněný jako odpovědný redaktor periodického tiskopisu S. H. odepřel otištění zprávy soukromým žalobcem V. W. zaslané nikoliv bezdůvodně. V rozhodovacích důvodech se uvádí, že oprava neodpovídá zákonnému předpisu, ježto neopravuje mnohé skutečnosti v článku tvrzené, naopak je připouští a dává jim toliko jiný výklad, tak prý na př. oprava nevyvrací skutečnost, že soukromý žalobce předložil opis účtu, nýbrž ji doznává, a dále v opravě výslovně se doznává ve shodě sč článkem, že se soukromý žalobce domáhal na městském úředníku, aby zápis o předložení opisu účtu nedával do protokolu. Jestliže prý opravovaný článek na základě skutečností v něm tvrzených vyslovuje úsudek, že soukromý žalobce vpašoval účet do schvále-

ných účtů, nelze prý úsudek ten opravit jinak, nežli opravou skutečností, o něž se opírá, což prý soukromý žalobce neučinil. Odvolání, jež z tohoto rozsudku podal soukromý žalobce, bylo rozsudkem krajského soudu jako odvolacího soudu v X. ze dne 2. června 1925 jako bezdůvodné zamítnuto. Rozhodovací důvody rozsudku odvolacího omezují se jen na pouhý poukaz k rozhodovacím důvodům prvního soudce, jež prý odvolacími vývody nijak vyvráceny nebyly.

Uvedenými rozsudky porušen byl zákon v ustanovení Šu 19 tisk. zák.

Předmětem opravy jest arcíť jen sdělení skutečností a prostředkem jejím jest sdělení jiných skutečností, jejichž tvrzením přivádějí se ony skutečnosti na pravou míru. Avšak různost skutkových sdělení opravovaného článku a opravujícího projevu nepředpokládá různost skutkových sdělení ve všech jejich částech a není vyloučena tím, že některá skutečnost je společnou jak onomu článku, tak i tomuto projevu. Význam určité skutečnosti není výhradně podmíněn a není vyčerpán povahou této skutečnosti samé o sobě. Pro význam její jest naopak důležitým i vztah její ke skutečnostem jiným. Uvádí-li se skutečnost pravá ve spojení s nepravdivým tvrzením skutečnosti jiné, mění se tím význam i oné skutečnosti a převrácena jest sdělením skutkového děje, jehož složkami byly učiněny obě skutečnosti, také ona skutečnost, třebaže osamocené sdělení její nebylo by nepravdivo. Je-li tedy nepravdivá skutečnost složkou určitého děje v opravovaném článku sděleného a nabývá-li jako složka děje určitého významu svým vztahem k ostatním složkám tohoto děje, jimiž jsou i skutečnosti po případě pravdivé, nemůže ani oprava nedbatí vnitřního vztahu všech těchto skutkových složek a nemůže skutečnost nepravou, převrácenou, přivést na pravou míru, aniž by se zmínila i o ostatních skutkových složkách, to jest po případě o skutečnosti, již samu o sobě uznává za pravdivou. Nezáleží proto na tom, že oprava připouští »mnohé« skutečnosti v článku sdělené a neopravuje jich. Rozhodným jest jen, zda jsou tyto skutečnosti, článku i opravě společné, uvedeny v článku ve spojení se skutečnostmi i v opravě opravovanými. Za tohoto předpokladu není opravou dán skutečným společným toliko jiný výklad, nýbrž jsou jí uvedeny na pravou míru i skutečnosti společné, připojením opravovaných skutečností v článku převrácené.

Skutečnostmi nejsou pak jen události zevního života, nýbrž i duševní úkony, z nichž došlo k oněm událostem, tudíž ob-

zvláště též úmysl, v němž původce příběhu uskutečnil anebo uskutečňoval určitý výsledek. (Srovnej z literatury o říšskoněmeckém tiskovém právu obsahujícím podobná ustanovení jako právo československé, M. Stengleins Kommentar zu den strafrechtlichen Nebengesetzen des Deutschen Reiches, 4. vydání, 1. svazek, str. 306, Schwarze-Appelius Reichspressgesetz, 5. vydání, str. 72 [a poznámka 156].)

Některá slovesa naznačují mimo směr nebo výsledek určitého jednání též určitý druh pohnutky úmyslu, záměru jedající osoby. Označení některého příběhu takovým slovesem nesděluje toliko směr (výsledek) dotyčného jednání — skutečnost zevního života —, nýbrž i určitý duševní úkon osoby, jež v tomto směru jednala nebo tento výsledek uskutečnila — skutečnost vnitřního života —, takže jím může býti převrácena buď ona nebo tato skutečnost nebo skutečnosti obě. Proto jest i sdělení, které se stalo použitím takového slovesa, vhodným předmětem opravy a oprava může se v takovém případě díti tak, že se na pravou míru přivádí buď ona skutečnost zevní — sdělením, že tu jest jiný směr nebo jiný výsledek příběhu, — nebo skutečnost vnitřní — sdělením, že tu jest jiná pohnutka nebo jiný úmysl či záměr — nebo skutečnosti obě. Slovesem naznačeného rázu jest i sloveso »vpašovati«. Tvrdit se jím netoliko, že dotyčná věc byla umístěna na určitém místě, nýbrž i, že tam byla umístěna způsobem nekalým a za účelem nekalým. Proto není sdělení, jež se stalo použitím slova »vpašoval«, pouhým úsudkem, nýbrž sdělením skutečností, které může býti předmětem opravy také tím způsobem, že se připouští, že jmenovaná osoba dotyčnou věc na naznačeném místě umístila, avšak zároveň — použitím jiného slovesa nebo obratu — se sděluje, že se tak stalo způsobem řádným bez úmyslu nekalého.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. října 1925 čj. Zm I 546/25-4.

Akciové společnosti a vůbec podniky hospodářské nejsou »korporacemi« ve smyslu Šu 492 tr. z., jako takové nejsou objektem urážky na cti a nedostává se jim podle Šu 492 tr. z. a Šu 2 odst. 2 tr. ř. oprávnění ku podání soukromé žaloby.

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po veřejném líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem, že rozsudkem okresního soudu pro věci tr. v B. ze dne 23. dubna 1924 a rozsudkem zemského trestního soudu v B. jako